

Les Lletres

Joan Maragall

Maragall o el Poeta, tan se val. Tota la vida de Maragall es sota els signes nobil·lissims de la Poesia. Si de ben infant s'extasia davant uns sants de plom i un altar de cartró, juguines per a ésser mogudes quietament i silenciosament, a cinquanta-un anys mor pronunciant: "¡Déu meu, quina mort més dolça!"

Entre l'èxtasi i la dolça mort de Maragall hi ha tota una vida de Poeta.

Aquesta vida és narrada per Alfons Maseres en un volum de la Col·lecció Barcino. La ploma del biògraf s'adhi magníficament amb la vida i l'obra de Maragall. Maseres és un poeta amatat de cogitacions. La prosa de la biografia és densa i el pensament és clar. Cap aspecte maragallià és deixat de banda. Però sobretot està el del poeta i el del patriota. Aquest doble aspecte, literari i catalanesc, o siga l'aspecte més pur de la personalitat de Maragall, el més interessant, indubtablement, és el que la posteritat imposarà sense esrúpols ni reserves.

Maragall, d'infant, era d'una gran sensibilitat. El seu pare el destinava a la indústria i al comerç, però ell féu derivar la seua vida vers les lletres. La seua sensibilitat el féu poeta i escriví els primers poemes d'amagat, com d'amagat llegí la literatura del temps, la romàntica. "Entre el Codi Civil i el Werther de Goethe—escriví Maseres—el jove estudiant ja havia triat de temps i el dia del seu casament el amics li ofrenaven l'edició dels seus primers poemes.

I Maragall serà el poeta, serà el periodista, serà l'assagista que tots coneixem. En morir Verdaguer, la glòria de la poesia passa a Maragall. Si Verdaguer havia escrit un llenguatge camperol, el llenguatge de Maragall fon el de la ciutat. La literatura, amb açò fa un gran guany puix que entra el dialecte barceloní a formar part de la llengua literària. Però poeta sincer cantarà el camp i les coses del camp i produirà poemes bellíssims com "La vaca cega", escrita a Sant Joan de les Abadesses, i les "Pir-

I és que Maragall troba la pròpia catalanitat en posar-se en contacte amb el camp. Ell que de jove escriví—escriví i trençà més tard—en castellà, predica després l'exaltació de les llengües populars en "Elogi de la Paraula". La seua teoria de la "paraula viva" és al mateix temps que l'exposició del seu credo estètic ("La inspiració és com un estat de gràcia que el poeta no ha de torbar per res"), la manifestació de la seua profunda racionalitat. (¿Hi ha alguna cosa exterior que vinga més de dret de l'esperit que el parlar? Els que naturalment s'entenen per fora és que són tots uns per dintre").

La vida de Maragall és ben exemplar. Conèixer-la és útil. L'obra de Maragall s'ajusta perfectament a la seua vida. Sinceritat i no renunciament són les columnes que recolzen la vida i l'obra de Joan Maragall.

CARLES SALVADOR

